

[Finansministeren.]

for, at vore valutavanskeligheder fortrinsvis skyldes en forkert boligpolitik. Der er et for stort boligbyggeri i gang, siges der, og den rente, som betales af statslån til boligbyggeriet, er for lille.

Hele dette spørgsmål må afgøres ud fra en vurdering af, hvor mange boliger man ønsker opført og til hvilken pris. I mange år, og især siden den nye boliglov gennemførtes under regeringen Knud Kristensen i 1946, har spørgsmålet om, hvor mange boliger der skal opføres, været et politisk spørgsmål, der er afgjort her i tinget og i finansudvalget. Man kan have forskellig mening herom, men der skal ikke herske tvivl om, at regeringen ønsker, at der skal opføres mange boliger. Gode boligforhold har en betydning, der ikke alene kan måles i penge.

Pr. 1. juli i år var ca. 29 000 boliger under opførelse mod ca. 24 000 på samme tidspunkt i fjor, og det er hævdet, at dette forhold er skyld i knapheden på arbejdskraft indenfor byggeriet. Heroverfor vil jeg gerne fremhæve, at man ikke uden videre kan sige, om det er boligbyggeriet eller erhvervsbyggeriet eller offentligt byggeri eller reparations- og vedligeholdelsesarbejder, som er skyld i en mangel på arbejdskraft. Det samlede byggeri anslås i år til omkring 2 700 mill. kr., hvoraf boligbyggeriet kun udgør knap en trediedel.

Det er ikke ønskeligt at bevare et så stærkt pres på arbejdsmarkedet, som der i øjeblikket findes indenfor byggeriet, og det vil være vanskeligt at fortsætte med et boligbyggeri svarende til 29 000 lejligheder om året, hvilket også ligger udover regeringens målsætning. Frostperioden i vinter og regnvejret i sommer har imidlertid forlænget byggeperioden, så det igangværende byggeri er ekstraordinært stort.

En begrænsning af byggeriets omfang kan ske ved en overgang at udstede færre statslånetilsagn, og det er hævdet, at byggeriet også kan begrænses ved at hæve årsydelsen på statslånene. Dette sidste kan måske være rigtigt på længere sigt, hvis man hæver ydelsen tilstrækkelig stærkt, men det vil ikke have nogen virkning overfor det byggeri, som er i gang. Ejheller vil en forhøjelse af statslånsydelsen betyde store indtægter for statskassen, medmindre

man går til en så stærk forhøjelse, at forudsætningen for den gældende lovgivning må siges at være brudt.

Jeg har også set anført, at en af grundene til valutatabet skulle være usunde statsfinanser. Hvad der menes hermed, står mig ikke ganske klart. Det er rigtigt, at statens udgifter er steget gennem de senere år, men indtægterne er også steget, og det er fortsat sådan, at staten ud af de løbende indtægter dækker ikke blot alle driftsudgifter, men også samtlige udgifter til bygge- og anlægsvirksomhed samt statens tilskud til kommunernes anlægsarbejder. Herudover er der yderligere et overskud, som efter de nu foreliggende opgørelser udgjorde 300 mill. kr. i sidste finansår.

Det er på denne baggrund, jeg nylig opfordrede kommunerne til i højere grad at følge statens eksempel og dække deres udgifter til nyanlæg ved hjælp af skatter.

I indeværende finansår skulle der efter de i sommer gennemførte besparelser, men bortset fra de nu fremsatte forslag, blive et overskud på små 200 mill. kr. Hvis det er denne nedgang i overskuddet, som giver anledning til talen om usunde finanser, håber jeg med de forslag, som i dag fremsættes, at kunne imødekomme kritikkerne.

Endelig er de dårlige høstudsigter anført som forklaring. Forrige år var høstresultatet stort. I indeværende år ved vi, at græsningen i forsommeren har været dårlig, men endnu ved vi ikke, hvor stor kornhøsten og roehøsten vil blive; afgrødebedømmelserne tyder imidlertid på, at det samlede høstresultat vil blive mindre end sidste år. Det er i denne forbindelse vigtigt at bemærke, at der er meget store udsving i de beløb, som anvendes til import af landbrugsråstoffer. I de første 8 måneder i år er der importeret for 300 mill. kr. mere korn og foderstoffer end i de tilsvarende måneder sidste år. I hvor stor udstrækning denne merimport hænger sammen med, at sidste års høst har været overvurderet, eller med den dårlige græsning i forsommeren eller med ængstelse over indeværende års høstresultat eller med besætningernes vækst, er vanskeligt at afgøre, men det er klart, at der her er tale om en betydelig belastning af valutabalancen. I det omfang den større import har medført større besætninger, vil eksporten imidlertid øges fremover.